Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2019. gada 30. janvārī*

Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi saistībā ar situāciju Ukrainā – Līdzekļu iesaldēšana – To personu, vienību un struktūru saraksts, kurām piemērojama līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Prasītāja vārda saglabāšana sarakstā – Pienākums norādīt pamatojumu – Iebilde par prettiesiskumu – Samērīguma princips – Juridiskais pamats – Acīmredzama kļūda vērtējumā – Princips *ne bis in idem*

Lietā T-290/17

Edward Stavytskyi, ar dzīvesvietu Briselē (Beļģija), ko pārstāv *J. Grayston*, *solicitor*, *P. Gjørtler*, *G. Pandey* un *D. Rovetta*, *avocats*,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *V. Piessevaux* un *J.-P. Hix*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *E. Paasivirta* un *L. Baumgart*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Padomes Lēmumu (KĀDP) 2017/381 (2017. gada 3. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/119/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā (OV 2017, L 58, 34. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2017/374 (2017. gada 3. marts), ar ko īsteno Regulu (ES) Nr. 208/2014 par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā (OV 2017, L 58, 1. lpp.), ciktāl prasītāja vārds ir atstāts to personu, vienību un struktūru sarakstā, kurām tiek piemēroti šie ierobežojošie pasākumi,

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs G. Berardis [*G. Berardis*] (referents), tiesneši D. Špīlmans [*D. Spielmann*] un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

sekretārs: P. Kullens [*P. Cullen*], administrators,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2018. gada 12. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

1 Prasītājs *Edward Stavytskyi* ir bijušais Ukrainas degvielas un enerģētikas ministrs.

2 2014. gada 5. martā Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz LES 29. pantu, pieņēma Lēmumu 2014/119/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā (OV 2014, L 66, 26. lpp.).

3 Lēmuma 2014/119 1. un 2. apsvērumā ir precizēts šādi:

"(1) Padome 2014. gada 20. februārī kategoriski nosodīja jebkādu vardarbības pielietošanu Ukrainā. Tā aicināja nekavējoties izbeigt vardarbību Ukrainā un pilnībā ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības. Tā aicināja Ukrainas valdību ievērot maksimālu savaldību un opozīcijas līderus – norobežoties no tiem, kuri pielieto radikālu rīcību, tostarp vardarbību.

(2) Padome 2014. gada 3. martā vienojās koncentrēt ierobežojošos pasākumus uz līdzekļu iesaldēšanu un atgūšanu personām, kas identificētas kā atbildīgas par Ukrainas valsts līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, un personām, kas atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem, lai nostiprinātu un atbalstītu tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu Ukrainā."

4 Lēmuma 2014/119 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts šādi:

"1. Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir pielikumā uzskaitīto personu, kuras ir identificētas kā atbildīgas par Ukrainas valsts līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, un personu, kas ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem Ukrainā, īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē, un ar minētajām personām saistītu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē.

2. Pielikumā uzskaitītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām netiek tieši vai netieši darīti pieejami nekādi līdzekļi vai saimnieciskie resursi."

5 Attiecīgo ierobežojošo pasākumu īstenošanas noteikumi ir definēti tā paša panta nākamajos punktos.

6 2014. gada 5. martā Padome, pamatojoties uz LESD 215. panta 2. punktu, pieņēma arī Regulu (ES) Nr. 208/2014 par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā (OV 2014, L 66, 1. lpp.).

7 Atbilstoši Lēmumam 2014/119 Regulā Nr. 208/2014 ir prasīts noteikt attiecīgos ierobežojošos pasākumus un minēto ierobežojošo pasākumu īstenošanas noteikumi ir definēti būtībā identiski minētājā lēmumā aprakstītajiem.

8 Personu, uz kurām attiecas Lēmums 2014/119 un Regula Nr. 208/2014, vārdi parādās sarakstā, kas ir ietverts minētā lēmuma pielikumā un minētās regulas I pielikumā (turpmāk tekstā – "attiecīgais saraksts"), kopā ar tostarp viņu iekļaušanas sarakstā pamatojumu. Prasītāja vārds attiecīgajā sarakstā neparādās.

9 Lēmums 2014/119 un Regula Nr. 208/2014 tika grozīti ar Padomes Īstenošanas Lēmumu 2014/216/KĀDP (2014. gada 14. aprīlis), ar ko īsteno Lēmumu 2014/119 (OV 2014, L 111, 91. lpp.), un ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 381/2014 (2014. gada 14. aprīlis), ar ko īsteno Regulu Nr. 208/2014 (OV 2014, L 111, 33. lpp.) (turpmāk tekstā – "2014. gada aprīļa tiesību akti").

10 Ar 2014. gada aprīļa tiesību aktiem prasītāja vārds tika pievienots attiecīgajam sarakstam ar identificējošo informāciju "bijušais Ukrainas degvielas un enerģētikas ministrs" un šādu pamatojumu:

"Pret šo personu Ukrainā notiek izmeklēšana par dalību noziegumos saistībā ar Ukrainas valsts līdzekļu piesavināšanos un to nelikumīgu pārsūtīšanu ārpus Ukrainas."

11 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 25. jūnijā, prasītājs cēla prasību atcelt 2014. gada aprīļa tiesību aktus, ciktāl tie attiecās uz viņu. Šī prasība tika reģistrēta ar numuru T-486/14.

12 Lēmums 2014/119 ir grozīts arī ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2015/143 (2015. gada 29. janvāris) (OV 2015, L 24, 16. lpp.), kas stājās spēkā 2015. gada 31. janvārī. Attiecībā uz kritērijiem to personu iekļaušanai sarakstā, uz kurām attiecas minētie ierobežojošie pasākumi, no Lēmuma 2015/143 1. panta izriet, ka Lēmuma 2014/119 1. panta 1. punkts tiek aizstāts ar šādu tekstu:

"1. Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir pielikumā uzskaitīto personu, kuras ir identificētas kā tādas, kas ir atbildīgas par Ukrainas valsts līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, un personu, kas ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem Ukrainā, īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē, un ar minētajām personām saistītu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē.

Šajā lēmumā personas, kas ir identificētas kā tādas, kas ir atbildīgas par Ukrainas valsts līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, ietver arī tādas personas, saistībā ar kurām Ukrainas iestādes veic izmeklēšanu:

a) par Ukrainas publisko līdzekļu vai aktīvu nelikumīgu piesavināšanos vai par līdzdalību tādā darbībā; vai

b) par amatpersonas dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, lai panāktu nepamatotas priekšrocības sev vai trešai personai, tādējādi radot zaudējumus Ukrainas publiskajiem līdzekļiem vai aktīviem, vai par līdzdalību tādā darbībā."

13 Ar Padomes Regulu (ES) 2015/138 (2015. gada 29. janvāris), ar ko groza Regulu Nr. 208/2014 (OV 2015, L 24, 1. lpp.), pēdējā minētā regula tika grozīta atbilstoši Lēmumam 2015/143.

14 Lēmums 2014/119 un Regula Nr. 208/2014 vēlāk tika grozīti ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2015/364 (2015. gada 5. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/119 (OV 2015, L 62, 25. lpp.), un ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2015/357 (2015. gada 5. marts), ar kuru īsteno Regulu Nr. 208/2014 (OV 2015, L 62, 1. lpp.). Ar Lēmumu 2015/364 Lēmuma 2014/119 5. pants tika aizstāts ar jaunu tekstu, ar kuru attiecīgie ierobežojošie pasākumi tika pagarināti līdz 2016. gada 6. martam. Ar Īstenošanas regulu 2015/357 Regulas Nr. 208/2014 I pielikums tika aizstāts ar jaunu tekstu, ar kuru tika grozītas norādes attiecībā uz 18 personām.

15 Ar Lēmumu 2015/364 un Īstenošanas regulu 2015/357 prasītāja vārds tika atstāts attiecīgajā sarakstā ar identificējošo informāciju "bijušais Ukrainas degvielas un enerģētikas ministrs" un šādu pamatojumu:

"Persona, pret kuru Ukrainas iestādes veic kriminālprocesu par publisko līdzekļu vai aktīvu nelikumīgu piesavināšanos."

16 Prasītājs nav cēlis prasību par Lēmumu 2015/364 un Īstenošanas regulu 2015/357.

17 Ar 2016. gada 28. janvāra spriedumu *Stavytskyi*/Padome (T-486/14, nav publicēts, EU:T:2016:45) Vispārējā tiesa atcēla 2014. gada aprīļa tiesību aktus, būtībā konstatējot, ka prasītāja vārds bija attiecīgajā sarakstā iekļauts, lai gan Padomei nebija pietiekamu pierādījumu.

18 2016. gada 4. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2016/318, ar ko groza Lēmumu 2014/119 (OV 2016, L 60, 76. lpp.), un Īstenošanas regulu (ES) 2016/311, ar ko īsteno Regulu Nr. 208/2014 (OV 2016, L 60, 1. lpp.), ar kuriem attiecīgo ierobežojošo pasākumu piemērošana tika pagarināta līdz 2017. gada 6. martam, negrozot attiecībā uz prasītāju norādīto pamatojumu, kas ir citēts šī sprieduma 15. punktā.

19 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 17. maijā, prasītājs cēla prasību atcelt Lēmumu 2016/318 un Īstenošanas regulu Nr. 2016/311, ciktāl tie attiecās uz viņu. Šī prasība tika reģistrēta ar numuru T-242/16.

20 2016. gada 21. oktobra vēstulē prasītājs Padomei uzsvēra, ka pēdējā minētā ir tikusi maldināta ar, kā tiek apgalvots, kļūdaino informāciju, ko ir sniegusi Ukrainas Ģenerālprokuratūra (turpmāk tekstā – "ĢP"), un lūdza piekļuvi noteiktiem dokumentiem.

21 Atbildot uz šo vēstuli, Padome 2016. gada 12. decembra vēstulē, pirmkārt, informēja prasītāju par savu nodomu atstāt spēkā attiecībā uz viņu noteiktos ierobežojošos pasākumus. Otrkārt, Padome vērsa uzmanību uz to, ka ĢP 2016. gada 25. jūlija un 16. novembra vēstulēs bija apstiprinājusi, ka pret prasītāju tiek veikts kriminālprocess par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos. Treškārt, Padome savai vēstulei pievienoja šos dokumentus, kā arī citu – 2016. gada 18. novembra – dokumentu, kurā bija ietverti jautājumi, ko tā bija uzdevusi ĢP, un pēdējās minētās sniegtās atbildes (turpmāk tekstā – "ĢP atbildes"). Ceturtkārt, Padome aicināja prasītāju iesniegt tai savus iespējamos apsvērumus vēlākais līdz 2017. gada 13. janvārim.

22 2017. gada 13. janvāra vēstulē prasītājs Padomei uzsvēra, ka ĢP ir manipulējusi attiecīgo kriminālprocesu vienīgi, lai to turpinātu, un ka faktus, uz kuriem attiecas šis process, jau ir pārbaudījušas citas Ukrainas iestādes, tostarp tiesu iestādes, un tajos nav atklājušas neko prettiesisku. Prasītājs arī informēja par to, ka ir lūdzis Starptautiskās Kriminālpolicijas organizācijas (Interpols) lietu kontroles komisijai atcelt viņa iekļaušanu starptautiskā meklēšanā esošo personu sarakstā.

23 2017. gada 6. februāra vēstulē Padome nosūtīja prasītājam dažus dokumentus, ko tās rīcībā bija nodevušas Ukrainas iestādes, proti, ĢP 2017. gada 27. janvāra vēstuli un vairākus Ukrainas tiesu nolēmumus, un aicināja viņu paust viedokli šajā ziņā līdz vēlākais 2017. gada 13. februārim.

24 2017. gada 13. februāra vēstulē prasītājs uz šo aicinājumu atbildēja.

25 2017. gada 3. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2017/381, ar ko groza Lēmumu 2014/119 (OV 2017, L 58, 34. lpp.), un Īstenošanas regulu (ES) 2017/374, ar ko īsteno Regulu Nr. 208/2014 (OV 2017, L 58, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "apstrīdētie tiesību akti"), ar kuriem tā pagarināja attiecīgo ierobežojošo pasākumu piemērošanu līdz 2018. gada 6. martam, turklāt negrozot attiecībā uz prasītāju norādīto pamatojumu, kas ir citēts šī sprieduma 15. punktā.

26 2017. gada 6. marta vēstulē Padome prasītājam paziņoja par apstrīdētajiem aktiem un vienlaikus atbildēja uz viņa 2017. gada 13. janvāra un 13. februāra vēstulēm.

27 Ar 2018. gada 22. marta spriedumu *Stavytskyi*/Padome (T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166) Vispārējā tiesa noraidīja šī sprieduma 19. punktā minēto prasītāja prasību.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

28 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 16. maijā, prasītājs cēla šo prasību.

29 2017. gada 28. jūlijā Padome iesniedza iebildumu rakstu, un 2017. gada 3. augustā – motivētu pieteikumu atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 66. pantam, lai panāktu, ka noteiktu prasības pieteikumam un minētajam iebildumu rakstam pielikumā pievienoto dokumentu saturs netiek minēts ar šo lietu saistītajos dokumentos, kas ir pieejami sabiedrībai.

30 2017. gada 5. septembrī Eiropas Komisija lūdza tai atļaut iestāties šajā lietā Padomes prasījumu atbalstam. Ar 2017. gada 21. septembra lēmumu Vispārējās tiesas sestās palātas priekšsēdētājs šo pieteikumu apmierināja, pamatojoties uz Reglamenta 144. panta 4. punktu, jo lietas dalībnieki nebija izvirzījuši jautājumus par konfidencialitāti.

31 Tiesvedības rakstveida daļa tika pabeigta 2017. gada 19. decembrī pēc tam, kad bija iesniegti replikas raksts un atbildes raksts uz repliku, iestāšanās raksts un galveno lietas dalībnieku apsvērumi par pēdējo minēto.

32 Ar procesuālo rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 17. janvārī, prasītājs, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 106. panta 1. un 2. punktu, lūdza organizēt tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai.

33 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (sestā palāta) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

34 Galveno lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti 2018. gada 12. septembra tiesas sēdē, kurā Komisija nepiedalījās, par ko tā 2018. gada 16. augusta vēstulē bija informējusi Vispārējo tiesu.

35 Prasītājs lūdz Vispārējo tiesu:

– atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl ar tiem viņa vārds ir atstāts attiecīgajā sarakstā;

– piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

36 Padome lūdz Vispārējo tiesu:

– noraidīt prasību;

– pakārtoti, apstrīdēto tiesību aktu atcelšanas gadījumā saglabāt Lēmuma 2017/381 iedarbību līdz brīdim, kad stājas spēkā Īstenošanas regula 2017/374, atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 60. pantam;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

37 Komisija lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

Juridiskais pamatojums

38 Savas prasības pamatošanai prasītājs izvirza četrus pamatus, kas attiecīgi ir par, pirmkārt, Lēmuma 2014/119, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2015/143, 1. panta 1. punktā un Regulas Nr. 208/2014, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu 2015/138, 3. panta 1.a punktā paredzētā kritērija

iekļaušanai sarakstā (turpmāk tekstā – "atbilstīgais kritērijs") prettiesiskumu, otrkārt, acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo tas, ka Ukrainas iestādes pret viņu veic kriminālprocesu, neesot pietiekams faktiskais pamats, treškārt, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un, ceturtkārt, kļūdu attiecībā uz juridisko pamatu, jo attiecībā uz viņu noteiktie ierobežojošie pasākumi neietilpstot vis kopējā ārpolitikā un drošības politikā (KĀDP), bet starptautiskajā sadarbībā krimināllietās.

39 Ņemot vērā saikni starp noteiktiem dažādajos pamatos ietvertajiem argumentiem, ir jāuzskata, ka prasītājs būtībā atsaucas uz, pirmkārt, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, otrkārt, atbilstīgā kritērija prettiesiskumu, nesamērīgumu, kā arī juridiskā pamata neesamību un, treškārt, acīmredzamām kļūdām vērtējumā, kas esot pieļautas, piemērojot šo kritēriju viņa gadījumam.

Par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi

40 Pirmkārt, prasītājs uzsver, ka pamatojums, uz kuru balstoties viņa vārds ar apstrīdētajiem tiesību aktiem ir ticis atstāts sarakstā un kurš ir tas pats, kas ir citēts šī sprieduma 15. punktā, ir vispārīgs un stereotipisks, ņemot vērā, ka tajā ir vienīgi atkārtots atbilstīgā kritērija definīcijā izmantotais formulējums.

41 Otrkārt, prasītājs apgalvo, ka Padome nevar minēto pamatojumu papildināt ar informāciju, kas ir ietverta procedūras, kuras noslēgumā tika pieņemti apstrīdētie tiesību akti, laikā prasītājam nosūtītajās vēstulēs (skat. šī sprieduma 21., 23. un 26. punktu), jo tiesību aktā pašā būtu jābūt ietvertam pietiekamam pamatojumam. Katrā ziņā papildu informācija, kas izriet no attiecīgajām vēstulēm, neesot pietiekams pamatojums.

42 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentus.

43 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 296. panta otro daļu "tiesību aktos ir sniegts to pieņemšanas pamatojums".

44 Atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 41. panta 2. punkta c) apakšpunktam, kuram LES 6. panta 1. punktā ir atzīts tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem, tiesības uz labu pārvaldību tostarp ietver "pārvaldes pienākumu pamatot savus lēmumus".

45 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. panta otrajā daļā un Hartas 41. panta 2. punkta c) apakšpunktā prasītajam pamatojumam ir jābūt atbilstošam apstrīdētā tiesību akta būtībai un kontekstam, kādā tas ir pieņemts. Tam ir skaidri un neapšaubāmi jāparāda tās iestādes argumentācija, kura ir pieņēmusi attiecīgo aktu, tā, lai ieinteresētajām personām sniegtu iespēju iepazīties ar veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai – veikt pārbaudi. Prasība norādīt pamatojumu ir jānovērtē, ievērojot attiecīgās lietas apstākļus (skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych* /Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu uzskaitīti visi atbilstīgie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai akta pamatojums atbilst LESD 296. panta otrajā daļā un Hartas 41. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktajām prasībām, ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visu juridisko noteikumu kopumu, kuri regulē attiecīgo jomu. Tādējādi, pirmkārt, nelabvēlīgs akts ir pietiekami pamatots, ja tas ir pieņemts attiecīgajai personai zināmā kontekstā, kas ļauj tai izprast pret to noteiktā pasākuma apmēru. Otrkārt, lēmuma pamatojuma precizitātes pakāpei ir jābūt samērīgai ar materiālajām iespējām un tehniskajiem nosacījumiem vai termiņu, kurā tas jāsniedz (skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 It īpaši līdzekļu iesaldēšanas pasākuma pamatojums principā nevar ietvert tikai vispārīgu un stereotipisku formulējumu. Ievērojot šī sprieduma 46. punktā minētos ierobežojumus, ar šādu pasākumu, gluži pretēji, ir jānorāda īpašie un konkrētie iemesli, kuru dēļ Padome uzskata, ka atbilstīgais tiesiskais regulējums ir piemērojams attiecīgajai personai (skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 79. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Šajā lietā ir jānorāda, ka sniegtais pamatojums, atstājot prasītāja vārdu attiecīgajā sarakstā (skat. šī sprieduma 15. punktu) ir īpašs un konkrēts un tajā ir nosaukti fakti, kas veido pamatu minētajai atstāšanai sarakstā, proti, apstāklis, ka pret viņu tiek veikts kriminālprocess, kuru ir uzsākušas Ukrainas iestādes, par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos.

49 Piedevām ierobežojošo pasākumu attiecībā uz prasītāju atstāšana spēkā notika viņam zināmā kontekstā, jo viņš saziņas laikā ar Padomi bija ticis informēts tostarp par ĢP 2016. gada 25. jūlija un 16. novembra, kā arī 2017. gada 27. janvāra vēstulēm, kā arī par ĢP atbildēm (skat. šī sprieduma 21. un 23. punktu), ar kurām Padome pamatoja minēto pasākumu atstāšanu spēkā (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumus, 2012. gada 15. novembris, Padome/*Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53. un 54. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2013. gada 6. septembris, *Bank Melli Iran*/Padome, T-35/10 un T-7/11, EU:T:2013:397, 88. punkts). Šajās vēstulēs ir norādīti par izmeklēšanām atbildīgās iestādes nosaukums, kriminālprocesu, kas ir uzsākti tostarp pret prasītāju, numuri un ierosināšanas datumi, viņam pārmestie nodarījumi, citu skarto personu un struktūru vārdi un nosaukumi, apgalvoto nelikumīgi piesavināto publisko līdzekļu apjoms, atbilstīgie Ukrainas Krimināllkodeksa panti, kā arī apstāklis, ka prasītājs ir ticis rakstveidā informēts par to, ka tiek turēts aizdomās. It īpaši 2016. gada 25. jūlija vēstulē ir precizēts šādi:

[*konfidenciāla informācija*] [1].

50 2016. gada 12. decembra vēstulē Padome skaidri norādīja, ka ĢP 2016. gada 25. jūlija vēstulē, kas ir apstiprināta ar 2016. gada 16. novembra vēstuli, ir ietverta atbilstīga informācija, no kuras var secināt, ka pret prasītāju joprojām tiek veikts kriminālprocess par publisko līdzekļu vai aktīvu nelikumīgu piesavināšanos.

51 Turklāt apstrīdētie tiesību akti tika pieņemti kontekstā, kas ietver arī saziņu starp prasītāju un Padomi saistībā ar lietām, kuras ir pamatā 2016. gada 28. janvāra spriedumam *Stavytskyi*/Padome (T-486/14, nav publicēts, EU:T:2016:45) un 2018. gada 22. marta spriedumam *Stavytskyi*/Padome (T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166).

52 Ir jākonstatē, ka prasītājs visu šo informāciju bija saņēmis pirms apstrīdēto tiesību aktu pieņemšanas.

53 Runājot par 2017. gada 6. marta vēstuli, kura savukārt ir vēlāka par apstrīdēto tiesību aktu pieņemšanu, ir jāmin, ka tajā būtībā ir vienīgi atsauces uz faktiem, kas ir ietverti prasītāja korespondencē ar Padomi, kura bija notikusi pirms minēto tiesību aktu pieņemšanas, kā arī Vispārējās tiesas judikatūru. Tātad šī vēstule var tikt ņemta vērā, izvērtējot šos aktus (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 15. jūnijs, *Kiselev*/Padome, T-262/15, EU:T:2017:392, 47. punkts un tajā minētā judikatūra). Katrā ziņā ir jānorāda, ka 2017. gada 6. marta vēstules saturs lielā mērā atbilst apstrīdētajiem tiesību aktiem un iepriekš starp Padomi un prasītāju notikušajai korespondencei (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2017. gada 15. jūnijs, *Kiselev*/Padome, T-262/15, EU:T:2017:392, 48. un 49. punkts).

54 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ir jāsecina, ka apstrīdētajos tiesību aktos, tos aplūkojot šo aktu kontekstā, ir juridiski pietiekami minēti tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas, šo aktu autora ieskatā, veido to pamatojumu.

1 Aizklāti konfidenciāli dati.

55 Šo secinājumu nevar atspēkot prasītāja arguments par attiecībā uz viņu norādītā pamatojuma apgalvoto stereotipisko raksturu.

56 Šajā ziņā ir jānorāda – lai gan šajā pamatojumā ietvertie apsvērumi ir tādi paši kā apsvērumi, uz kuru pamata ierobežojoši pasākumi ir attiecināti uz citām sarakstā minētajām fiziskajām personām, tomēr to mērķis ir aprakstīt konkrēto situāciju, kurā ir prasītājs, pret ko tāpat kā pret citām personām, pēc Padomes domām, tika veikti tiesu procesi, kuriem ir saistība ar izmeklēšanām par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos Ukrainā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Visbeidzot ir jāatgādina, ka pienākums norādīt tiesību akta pamatojumu ir būtiska formas prasība, kas ir jānošķir no jautājuma par motīvu pamatotību, kurš attiecas uz apstrīdētā akta likumību pēc būtības. Tiesību akta pamatojums ir formāls to motīvu izklāsts, uz kuriem šis akts ir balstīts. Ja šajos motīvos ir pieļautas kļūdas, tās skar lēmuma likumību pēc būtības, nevis tā pamatojumu, kas var būt pietiekams, pat ja ir izklāsti kļūdaini motīvi (skat. spriedumu, 2014. gada 5. novembris, *Mayaleh*/Padome, T-307/12 un T-408/13, EU:T:2014:926, 96. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Līdz ar to, pat pieņemot, kā prasītājs uzsvēra tiesas sēdē, ka Padomei, kad tā pēc vairākiem gadiem atstāj spēkā ierobežojošus pasākumus attiecībā uz to pašu personu, ir jāievēro pastiprināts rūpības pienākums, šis apstāklis neietekmētu Tiesas veikto pārbaudi attiecībā uz apstrīdēto tiesību aktu pamatojumu, lai gan tā varētu attaisnot stingrāku pārbaudi attiecībā uz acīmredzamas kļūdas vērtējumā pastāvēšanu.

59 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasītāja iebildumi attiecībā uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi ir jānoraida.

Par atbilstīgā kritērija prettiesiskumu, nesamērīgumu un juridiskā pamata neesamību

60 Prasītājs uzsver, ka atbilstīgais kritērijs, kāds ir paredzēs Lēmumā 2015/143 un Regulā 2015/138, ir prettiesisks, jo ir pārkāpts samērīguma princips un nav juridiskā pamata KĀDP ietvaros, gadījumā, ja to varētu interpretēt tādējādi, ka ar to ir atļauts noteikt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz ikvienu personu, uz ko attiecas Ukrainas iestāžu izmeklēšana par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, neatkarīgi no jautājuma, vai šai personai pārmestie nodarījumi var apdraudēt tiesiskumu Ukrainā un tātad – šīs valsts juridiskos un institucionālos pamatus.

61 Kā norāda prasītājs, gadījumā, ja atbilstīgais kritērijs ļautu vērsties vienīgi pret personām, uz kurām attiecas šādi nodarījumi, Padomei pašai būtu jāveic samērīguma pārbaude. Šajā ziņā prasītājs piekrīt, ka saskaņā ar judikatūru Padome principā var pamatoties uz informāciju, ko tai sniedz ĢP. Tomēr Padome neesot atbrīvota no pienākuma izvērtēt jautājumu par to, vai ar šo informāciju pietiek, lai uzskatītu, ka personai, pret kuru notiek izmeklēšana, pārmestie nodarījumi var apdraudēt tiesiskumu Ukrainā. Padome samērīguma principu ievērotu tikai tad, ja pārliecinātos, ka uz šo jautājumu var tikt sniegta apstiprinoša atbilde. Pretējā gadījumā iespējamā Savienības iestāžu iesaistīšanās saistībā ar trešajās valstīs notiekošiem kriminālprocesiem vairs nevarētu ietilpt KĀDP, bet tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un policijas sadarbībā. Tādējādi, lai izvairītos pārkāpt LES 40. pantu, tie bija jāpieņem, balstoties uz citu juridisko pamatu, nevis LES 29. pantu un LESD 215. pantu, ar precizējumu, ka priekšnoteikums pēdējā minētā panta piemērošanai ir tāda iepriekšēja lēmuma pieņemšana, kas ietilpst KĀDP.

62 Padome un Komisija apstrīd prasītāja argumentus.

63 Iesākumā ir jāmin, ka lietas dalībnieki ir vienisprātis par judikatūrā atzīto, ka ierobežojošie pasākumi, kas veikti, piemērojot atbilstīgo kritēriju, var leģitīmi tikt noteikti, pamatojoties uz LES 29. pantu un LESD 215. pantu, ja publisko līdzekļu vai aktīvu nelikumīgas piesavināšanās fakti, par kuriem tiek

turētas aizdomās attiecīgās personas, ir pazīmes tam, ka tie var apdraudēt attiecīgās valsts institucionālos vai juridiskos pamatus, ņemot vērā summas, uz ko tie attiecas, nelikumīgi piesavināto līdzekļu vai aktīvu veidu vai kontekstu, kurā šie nodarījumi ir veikti.

64 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka ES līguma mērķi attiecībā uz KĀDP ir izklāstīti it īpaši LES 21. panta 2. punkta b) apakšpunktā, kurā ir paredzēts šādi:

"Savienība nosaka un īsteno kopējo politiku un darbības, kā arī tiecas sasniegt augstu sadarbības līmeni visās starptautisko attiecību jomās, lai [..] konsolidētu un atbalstītu demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un starptautisko tiesību principus[.]"

65 Šis mērķis bija minēts Lēmuma 2014/119 2. apsvērumā, kas ir citēts šī sprieduma 3. punktā.

66 Šajā ziņā ir jāvērš uzmanība uz judikatūrā konstatēto, ka tādi mērķi kā LES 21. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētie var tikt sasniegti ar līdzekļu iesaldēšanu, kā piemērošanas joma – kā šajā lietā – attiecās tikai uz personām, kuras ir identificētās kā atbildīgas par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, kā arī uz personām, vienībām vai struktūrām, kas ir ar tām saistītas, proti, personām, kuru rīcība var būt apgrūtinājusi valsts iestāžu un ar tām saistīto organizāciju efektīvu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Tāpat ir jāmin, ka tiesiskuma ievērošana ir viena no pamatvērtībām, uz kuru balstās Savienība, kā izriet no LES 2. panta, kā arī no ES līguma un Hartas preambulām. Tiesiskuma ievērošana piedevām saskaņā ar LES 49. pantu ir priekšnoteikums uzņemšanai Savienībā. Tiesiskuma jēdziens, izmantojot alternatīvu formulējumu "likumība", ir nostiprināts arī 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas preambulā (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych* /Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 97. punkts).

68 Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā, kā arī Eiropas Padomes darbā Eiropas Padomes komisijā "Demokrātija caur tiesībām" ir sniegts neizsmeļošs to principu un normu saraksts, kas var ietilpt tiesiskuma jēdzienā. To skaitā ir likumības, tiesiskās drošības un izpildvaras patvaļas aizlieguma princips; neatkarīgas un objektīvas tiesas; efektīva pārbaude tiesā, tostarp attiecībā uz pamattiesību ievērošanu, un vienlīdzība likuma priekšā (šajā nozīmē skat. tiesiskuma kritēriju sarakstu, ko pieņēmusi Eiropas Padomes komisija "Demokrātija caur tiesībām" savā simt sestajā plenārsēdē (Venēcija, 2016. gada 11.–12. marts)). Piedevām Savienības ārējās darbības kontekstā noteiktos juridiskos instrumentos korupcijas apkarošana tostarp ir minēta kā princips, kas ietilpst tiesiskuma jēdzienā (skat. piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1638/2006 (2006. gada 24. oktobris), ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai (OV 2006, L 310, 1. lpp.)) (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 98. punkts).

69 Turklāt ir jānorāda, ka kriminālprocesu veikšana par ekonomiskiem noziegumiem, piemēram, publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, ir būtisks līdzeklis korupcijas apkarošanai un ka korupcijas apkarošana Savienības ārējās darbības kontekstā ir princips, kas ietilpst tiesiskuma jēdzienā (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 141. punkts).

70 Lai gan nevar izslēgt, ka noteikta rīcība, kas attiecas uz valsts līdzekļu piesavināšanās faktiem, var apdraudēt tiesiskumu, nevar atzīt, ka jebkāds trešajā valstī noticis publisko līdzekļu piesavināšanās fakts attaisno Savienības iesaistīšanos tās kompetences ietvaros KĀDP jomā ar mērķi nostiprināt un atbalstīt tiesiskumu šajā valstī. Lai varētu konstatēt, ka publisko līdzekļu nelikumīga piesavināšanās var attaisnot Savienības rīcību KĀDP ietvaros, kuras pamatā ir mērķis konsolidēt un atbalstīt tiesiskumu, strīdīgajiem nodarījumiem ir vismaz jābūt tādiem, kas var apdraudēt attiecīgās valsts institucionālos un juridiskos pamatus (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 99. punkts).

71 No tā izriet, ka atbilstīgais kritērijs var tikt uzskatīts par atbilstošu Savienības tiesību sistēmai tikai tad, ja tam var piešķirt jēgu, kas ir saderīga ar augstāka spēka tiesību normu prasībām, kuru ievērošana ir tā priekšnoteikums, un, konkrētāk runājot, ar mērķi atbalstīt tiesiskumu Ukrainā. Turklāt šī interpretācija ļauj ievērot plašo rīcības brīvību, kas ir Padomei, kad tā nosaka vispārējos sarakstā iekļaušanas kritērijus, vienlaikus nodrošinot principā pilnīgu Savienības tiesību aktu likumības pārbaudi no pamattiesību viedokļa (skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 100. punkts un tajā minētā judikatūra).

72 Līdz ar to atbilstīgais kritērijs ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nevis abstrakti attiecas uz jebkādu publisko līdzekļu nelikumīgas piesavināšanās faktu, bet gan uz publisko līdzekļu vai aktīvu piesavināšanās faktiem, kas, ņemot vērā nelikumīgi piesavināto līdzekļu vai aktīvu apmēru, veidu vai kontekstu, kurā šie fakti ir notikuši, ir tādi, kas vismaz var apdraudēt Ukrainas institucionālos vai juridiskos pamatus, it īpaši likumības, izpildvaras patvaļas aizlieguma, efektīvas pārbaudes tiesā un vienlīdzības likuma priekšā principu un, galu galā, apdraudēt tiesiskuma ievērošanu šajā valstī. Šādi interpretēts, šis kritērijs atbilst attiecīgajiem ES līguma mērķiem un ir samērīgs ar tiem (spriedums, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 101. punkts).

73 Ņemot vērā šo judikatūru, kuru lietas dalībnieki neapstrīd, ir jāsecina, ka šādi interpretēts, atbilstīgais kritērijs nav prettiesisks un varēja tikt ieviests ar tiesību aktiem, kas ir balstīti uz LES 29. pantu un LESD 215. pantu, kuri tātad ir atbilstošs juridiskais pamats.

74 No tā izriet arī, ka, paredzot atbilstīgo kritēriju, Padome nav pārkāpusi LES 40. panta pirmo daļu, atbilstoši kurai KĀDP īstenošana neietekmē iestāžu veikto procedūru piemērošanu un iestādēm piešķirto pilnvaru apjomu, kas paredzētas Līgumos, lai īstenotu Savienības kompetences, kuras ir minētas LESD 3.–6. pantā.

75 Visbeidzot – jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru ĢP ir viena no augstākajām tieslietu iestādēm Ukrainā, jo tā šajā valstī darbojas kā prokuratūra kriminālās justīcijas īstenošanā un veic pirmstiesas izmeklēšanas kriminālprocesos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 19. oktobris, *Yanukovych* /Padome, C-598/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:786, 53. punkts). Tāpat ir jau atzīts, ka pierādījumi, kuru avots ir ĢP, ja tie ir pietiekami precīzi, var pamatot ierobežojošu pasākumu noteikšanu attiecībā uz personām, pret kurām tiek veikts kriminālprocess par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. septembris, *Yanukovych*/Padome, T-346/14, EU:T:2016:497, 139. punkts), ko turklāt atzīst prasītājs.

76 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, visi prasītāja iebildumi attiecībā uz atbilstīgā kritērija prettiesiskumu, nesamērīgumu un juridiskā pamata neesamību ir jānoraida.

77 Tomēr ir jāizvērtē, vai Padome ir pieļāvusi acīmredzamas kļūdas vērtējumā, kad tā prasītājam piemēroja atbilstīgo kritēriju, to interpretējot it īpaši šī sprieduma 72. punktā minētajā izpratnē.

Par acīmredzamu kļūdu vērtējumā esamību, kas ir pieļautas, piemērojot atbilstīgo kritēriju prasītājam

78 Prasītājs būtībā uzsver, ka Padomes rīcībā, kad tā pieņēma apstrīdētos tiesību aktus, nebija pietiekami drošs faktiskais pamats.

79 Padome, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāja argumentus.

80 Pirms pēdējā minētā argumentu detalizētāka izvērtējuma ir jāsniedz ievada apsvērumi par pārbaudi tiesā un Padomes pienākumiem.

Par pārbaudi tiesā un Padomes pienākumiem

81 Saskaņā ar judikatūru Savienības tiesai, kad tā veic ierobežojošu pasākumu pārbaudi tiesā, ir jāatzīst Padomes plašā rīcības brīvība, definējot vispārējos kritērijus, kas norobežo to personu loku, uz kurām var tikt attiecināti šādi pasākumi (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 Tomēr ar Hartas 47. pantu garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte ir saistīta ar prasību, lai, pārbaudot, vai ir likumīgi iemesli, kas ir pamatā lēmumam par konkrētas personas vārda iekļaušanu vai atstāšanu to personu sarakstā, uz kurām attiecas ierobežojoši pasākumi, Eiropas Savienības tiesa pārliecinātos, ka šis lēmums, kam attiecībā uz šo personu ir individuāla piemērojamība, ir balstīts uz pietiekami drošu faktisko pamatu. Tas nozīmē, ka ir jāpārbauda pamatojuma izklāstā apgalvotie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, un tātad pārbaudē tiesā nav jānovērtē tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šī paša lēmuma pamatošanai, ir pietiekami precīzi un konkrēti motivēti (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

83 Saskaņā ar judikatūru Padomei, ja tās rīcībā jau ir trešās valsts iestāžu sniegti pierādījumi, nav pienākuma pēc savas ierosmes un sistemātiski uzsākt pašai savas izmeklēšanas vai veikt pārbaudes papildu precizējumu iegūšanai, lai noteiktu ierobežojošus pasākumus attiecībā uz personām, kuras ir šīs trešās valsts valstspiederīgās un pret kurām tajās tiek veikti tiesas procesi (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 83. punkts un tajā minētā judikatūra).

84 Šajā ziņā ir jāatgādina, kā minēts šī sprieduma 75. punktā, ka ĢP ir viena no augstākajām Ukrainas tieslietu iestādēm.

85 Padomei šajā lietā, protams, ir rūpīgi un objektīvi jāizvērtē pierādījumu elementi, ko tai ir nosūtījušas Ukrainas iestādes, ņemot vērā it īpaši prasītāja iesniegtos apsvērumus un iespējamos attaisnojošos pierādījumus. Turklāt uz Padomi saistībā ar ierobežojošu pasākumu noteikšanu attiecas pienākums ievērot Hartas 41. pantā paredzēto labas pārvaldības principu, ar kuru atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ir saistīts kompetentās iestādes pienākums rūpīgi un objektīvi izvērtēt visus atbilstīgos lietas apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Tomēr no judikatūras arī izriet – lai novērtētu pierādījumu, kādi var tikt prasīti no Padomes, raksturu, veidu un intensitāti, ir jāņem vērā ierobežojošo pasākumu raksturs un specifiskā piemērošanas joma, kā arī to mērķis (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 86. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 Šajā ziņā, kā izriet no Lēmuma 2014/119 1. un 2. apsvēruma (skat. šī sprieduma 3. punktu), tas iekļaujas plašākā Savienības atbalsta Ukrainas iestādēm politikas kontekstā, kas ir vērsta uz to, lai veicinātu politisko stabilizāciju Ukrainā. Tātad tā atbilst KĀDP mērķiem, kas ir definēti it īpaši LES 21. panta 2. punkta b) apakšpunktā, saskaņā ar kuru Savienība īsteno starptautisko sadarbību, lai konsolidētu un atbalstītu demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un starptautisko tiesību principus (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 87. punkts un tajā minētā judikatūra).

88 Šis ir konteksts, kurā ar attiecīgajiem ierobežojošajiem pasākumiem ir paredzēta tostarp to personu līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana, kas ir identificētas kā atbildīgas par Ukrainas valstij piederošu līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos. Atvieglojot šo līdzekļu atgūšanu, tiek stiprināts un atbalstīts tiesiskums Ukrainā (skat. šī sprieduma 68.–72. punktu).

89 No tā izriet, ka attiecīgo ierobežojošo pasākumu mērķis nav noteikt sodus par nosodāmu rīcību, ko it kā ir īstenojušas personas, uz kurām tie ir attiecināti, ne arī piespiedu kārtā atturēt tās īstenot šādu rīcību. Šo pasākumu mērķis ir vienīgi atvieglot Ukrainas iestādēm veiktās publisko līdzekļu nelikumīgās piesavināšanās konstatēšanu un saglabāt šīm iestādēm iespēju atgūt to, kas ar šādu piesavināšanos ir iegūts. Tātad tiem ir tīri nodrošinājuma pasākumu raksturs (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 89. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Tādējādi attiecīgie ierobežojošie pasākumi, ko Padome ir noteikusi, balstoties uz kompetenci, kura tai ir piešķirta ar LES 21. un 29. pantu, nav krimināltiesiska rakstura. Tie tātad nevar tikt pielīdzināti dalībvalsts tieslietu iestādes lēmumam par līdzekļu iesaldēšanu, kas ir pieņemts spēkā esošā kriminālprocesā un ievērojot šajā procesā sniegtās garantijas. Līdz ar to Padomei izvirzītās prasības attiecībā uz pierādījumiem, ar ko tiek pamatota personas vārda iekļaušana to personu sarakstā, uz kurām attiecas šī aktīvu iesaldēšana, nevar būt pilnīgi identiskas tām, kas ir izvirzītas valsts tieslietu iestādei iepriekš minētajā gadījumā (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 90. punkts un tajā minētā judikatūra).

91 Šajā lietā Padomei ir jāpārbauda, pirmkārt, cik lielā mērā ĢP nosūtītā informācija, uz ko tā ir pamatojusies, ļauj pierādīt, kā ir norādīts prasītāja iekļaušanas attiecīgajā sarakstā pamatojumā, ka Ukrainas iestādes pret viņu veic kriminālprocesu par nodarījumiem, kuri var tikt kvalificēti kā publisko līdzekļu nelikumīga piesavināšanās, un, otrkārt, ka šis process ļauj kvalificēt prasītāja rīcību atbilstoši iepriekš minētajam atbilstīgajam kritērijam. Tikai tad, ja šīs pārbaudes nesniegtu rezultātu, Padomei, ņemot vērā šī sprieduma 85. punktā atgādināto judikatūru, būtu jāveic papildu pārbaudes (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

92 Turklāt tās sadarbības ietvaros, kura tiek reglamentēta ar apstrīdētajiem tiesību aktiem (skat. šī sprieduma 87. punktu), Padomei principā nav jāpārbauda un nav pašai jāveic to pierādījumu precizitātes un atbilstības novērtējums, uz kuriem ir balstījušās Ukrainas iestādes, lai virzītu kriminālprocesus attiecībā uz prasītāju par nodarījumiem, kas ir kvalificējami kā publisko līdzekļu nelikumīga piesavināšanās. Kā ir izklāstīts šī sprieduma 89. punktā, pieņemot apstrīdētos tiesību aktus, Padomes mērķis nav pašai sodīt par publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, par ko veic izmeklēšanu Ukrainas iestādes, bet saglabāt iespēju šīm iestādēm konstatēt minēto nelikumīgo piesavināšanos, un atgūt ar to iegūto. Tātad šīs iestādes ir tās, kam ir pienākums saistībā ar minētajiem procesiem pārbaudīt pierādījumus, uz kuriem tie ir balstīti, un attiecīgajā gadījumā izdarīt secinājumus attiecībā uz šo procesu iznākumu. Turklāt, kā izriet no šī sprieduma 90. punkta, Padomes pienākumi saistībā ar apstrīdētajiem tiesību aktiem nevar tikt pielīdzināti valsts tieslietu iestādes pienākumiem saistībā ar tādu kriminālprocesu par aktīvu iesaldēšanu, kas ir uzsākts starptautiskās sadarbības krimināllietās ietvaros (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 92. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Šo interpretāciju apstiprina 2015. gada 5. marta sprieduma *Ezz* u.c./Padome (C-220/14 P, EU:C:2015:147) 77. punkts, kurā apstākļos, kas ir līdzīgi šīs lietas apstākļiem, Tiesa atzina, ka Padomei vai Vispārējai tiesai bija jāpārbauda nevis pret apelācijas sūdzības iesniedzējiem notikušo izmeklēšanu pamatotība, bet vienīgi lēmuma par līdzekļu iesaldēšanu pamatotība, ņemot vērā Ēģiptes iestāžu palīdzības lūgumu.

94 Protams, Padome nevar visos gadījumos apstiprināt Ukrainas tieslietu iestāžu konstatējumus, kas ietverti to iesniegtajos dokumentos. Šāda rīcība neatbilstu ne labas pārvaldības principam, ne arī, vispārīgi ņemot, Savienības iestādēm noteiktajam pienākumam ievērot pamattiesības, kad tās piemēro Savienības tiesības, saskaņā ar LES 6. panta 1. punkta pirmo daļu un Hartas 51. panta 1. punktu, tos piemērojot kopā (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 94. punkts un tajā minētā judikatūra).

95 Tomēr Padomei ir pienākums atkarībā no lietas apstākļiem novērtēt, vai ir nepieciešams veikt papildu pārbaudes, it īpaši – lūgt Ukrainas iestādēm sniegt papildu pierādījumus, ja tie, kuri jau ir sniegti, izrādās nepietiekami. Nav izslēdzams, ka fakti, par kuriem Padome ir uzzinājusi vai nu no pašām Ukrainas iestādēm, vai citādi, nerada Padomei šaubas par šo iestāžu jau sniegto pierādījumu pietiekamību. Turklāt saistībā ar iespēju, kas ir jāpiešķir attiecīgajām personām, iesniegt apsvērumus attiecībā uz pamatojumu, kuru Padome ir iecerējusi sniegt, lai atstātu to vārdu attiecīgajā sarakstā, ir iespējams, ka šīs personas sniedz šādus pierādījumus un pat attaisnojošus pierādījumus, par ko Padomei būtu jāveic papildu pārbaudes. It īpaši, lai gan Padomei nav jāaizstāj Ukrainas tieslietu iestāžu veiktais novērtējums par ĢP vēstulēs minēto kriminālprocesu pamatotību ar savu novērtējumu, nevar izslēgt, tostarp ņemot vērā prasītāja apsvērumus, ka Padomei var būt pienākums lūgt Ukrainas iestādēm skaidrojumus par pierādījumiem, uz kuriem šie procesi ir balstīti (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

96 Prasītāja konkrētie argumenti ir jānovērtē tieši šo apsvērumu gaismā.

Par ĢP sniegtās informācijas pietiekamību

97 Pirmkārt, prasītājs uzsver, ka pierādīšanas pienākums gulstas uz Padomi, kad tā nosaka ierobežojošus pasākumus attiecībā uz kādu personu, un ka ikvienam šajā kontekstā pieņemtam lēmumam ir jābalstās uz faktisko pamatu, kas ir pietiekami drošs un ļauj konstatēt, ka attiecībā uz šo personu tiek veikts kriminālprocess par konkrētiem līdzekļu nelikumīgas piesavināšanās faktiem, kuri var apdraudēt Ukrainas institucionālos un juridiskos pamatus. Šajā kontekstā prasītājs uzsver, ka nelikumīgā līdzekļu piesavināšanās, kas viņam ir pārmesta ĢP vēstulēs, uz kurām ir balstījusies Padome, un īpaši 2016. gada 25. jūlija vēstulē, ir saistīta ar nekustamajiem īpašumiem, kuri sava rakstura dēļ vienmēr atrodas Ukrainā un nevar tikt pārvietoti uz ārvalstīm. Šajā vēstulē neesot ne norādīts pietiekami daudz detaļu, ne paskaidrots, kā prasītājs varēja iegūt tajā minēto naudas summu [*konfidenciāla informācija*] Ukrainas grivnu (UAH) apmērā. Līdz ar to šī apgalvotā nelikumīgā piesavināšanās varot tikt apkarota tikai ar Ukrainas iestāžu veiktām darbībām, un tādējādi Padomes nolemtā prasītāja līdzekļu iesaldēšana šo apgalvoto nelikumīgo piesavināšanos nekādi neietekmējot.

98 Prasītājs piebilst, ka Padome nevar izsecināt atbilstīgu argumentu no ĢP 2016. gada 25. jūlija vēstulē minētā fakta, ka izmeklēšanas gaitā īpašumiem [*konfidenciāla informācija*] pēc izmeklētāja pieprasījuma ar apgabaltiesas [*konfidenciāla informācija*] (turpmāk tekstā – "apgabaltiesa") nolēmumiem, kas pieņemti 2014. un 2015. gadā, ir uzlikts arests. Vienīgā informācija, kura skar tieši prasītāju, attiecoties uz arestu [*konfidenciāla informācij*a], kas nevarot būt pārliecinošs pamatojums tam, ka tiek veikts kriminālprocess par apgalvotu nekustamo īpašumu [*konfidenciāla informācija*] UAH vērtībā nelikumīgu piesavināšanos.

99 Padome, kuru atbalsta Komisija, uzsver, ka prasītājam pārmestā nelikumīgā piesavināšanās ir izraisījusi zaudējumu Ukrainas valsts publiskajiem līdzekļiem vai aktīviem. Pēdējai minētajai esot atņemtas nelikumīgi piesavināto līdzekļu vai aktīvu īpašuma tiesības, lietošanas tiesības un tiesības gūt no tiem augļus, tostarp ieņēmumus, ko tie varētu radīt, un tas tā būšot līdz brīdim, kad šī nelikumīgā piesavināšanās tiks novērsta, piemēram, ar tiesas nolēmumu, kas būs kļuvis galīgs. Turklāt Padome precizē, ka ar 2014. gada 3. oktobra rīkojumu apgabaltiesa ir uzdevusi uzlikt tiem arestu [*konfidenciāla informācija*].

100 Starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka, pieņemot apstrīdētos tiesību aktus, Padome būtībā ir balstījusies uz ĢP 2016. gada 25. jūlija vēstulē un ĢP atbildēs ietverto informāciju.

101 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka šajā vēstulē ir ietverta šī sprieduma 49. punktā citētā informācija.

102 ĢP arī ir norādījusi, ka attiecīgajā vēstulē aprakstītie fakti atbilst noziedzīgajam nodarījumam, kas definēts Ukrainas Kriminālkodeksa 191. panta 5. punktā, kurš attiecas uz svešas mantas piesavināšanos īpaši lielā apmērā, ko izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās.

103 Piedevām ĢP ir norādījusi, ka izmeklēšanas gaitā īpašumiem [*konfidenciāla informācija*] ir uzlikts arests pēc izmeklētāja pieprasījuma ar nolēmumiem, kas pieņemti 2014. un 2015. gadā.

104 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka Padomes rīcībā, kad tā pieņēma apstrīdētos tiesību aktus, bija pietiekami precīza informācija attiecībā uz nodarījumu, par kuru prasītājs tika turēts aizdomās, un stadiju, kādā bija ar to saistītais process.

105 Attiecībā uz prasītāja argumentu saistībā ar to, ka šajā lietā runa esot par nekustamo īpašumu nelikumīgu piesavināšanos, kuri sava rakstura dēļ nevar tikt pārvietoti ārpus Ukrainas, ir jāmin, ka atbilstīgais kritērijs neparedz, ka, lai persona varētu tikt iekļauta sarakstā, ir jāpastāv riskam, ka publiskie līdzekļi, par kuru nelikumīgu piesavināšanos tā tiek turēta aizdomās, tiks pārvietoti uz ārvalstīm. Tādējādi ar atsauci uz publisku līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos gadījumā, ja tā ir pamatota, pašu par sevi pietiek, lai attaisnotu ierobežojošos pasākumus attiecībā uz prasītāju (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 106. punkts un tajā minētā judikatūra).

106 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka publisko līdzekļu nelikumīgas piesavināšanās jēdziens ietver jebkuru darbību, kas izpaužas kā līdzekļu, kuri pieder publiskām struktūrām vai kuri atrodas to kontrolē, nelikumīga izmantošana pretēji šo līdzekļu paredzētajiem mērķiem, [tos izmantojot] it īpaši privātiem mērķiem. Lai uz šo izmantošanu būtu attiecināms šis jēdziens, tās sekām tādējādi ir jābūt šo struktūru finanšu interešu aizskārumam, kurš tātad ir radījis kaitējumu, ko iespējams novērtēt finansiālā izteiksmē (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 107. punkts un tajā minētā judikatūra).

107 Attiecīgajam jēdzienam ir jāpiemēro šāda plaša interpretācija, lai nodrošinātu Lēmuma 2014/119 pilnīgu lietderīgo iedarbību nolūkā īstenot tā mērķus stiprināt tiesiskumu Ukrainā. Turklāt, ņemot vērā to, ka apstrīdētajam pasākumam ir tīri nodrošinājuma pasākuma raksturs, Hartas 49. panta 1. punktā nostiprinātais vispārējais Savienības tiesību noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības princips, no vienas puses, un ar Hartas 48. panta 1. punktu garantētā nevainīguma prezumpcija, no otras puses, šajā lietā nav piemērojami un līdz ar to nevar nepieļaut šādu plašu interpretāciju (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 109. punkts un tajā minētā judikatūra).

108 Šajā lietā, uz ko pamatoti vērš uzmanību Padome, 2016. gada 25. jūlija vēstulē aprakstītā publisko līdzekļu vai aktīvu nelikumīgā piesavināšanās, kamēr tā turpinās un nav tikusi novērsta, piemēram, saskaņā ar tiesas nolēmumu, kas ir kļuvis galīgs, izraisa zaudējumu Ukrainas valstij, kurai ir atņemtas nelikumīgi piesavināto līdzekļu vai aktīvu īpašuma tiesības, lietošanas tiesības un tiesības iegūt no tiem augļus, tostarp ieņēmumus, ko minētie varētu radīt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 110. punkts un tajā minētā judikatūra).

109 Tas, ka saistībā ar apstrīdētajos tiesību aktos paredzētajiem ierobežojošajiem pasākumiem prasītāja līdzekļi, kas atrodas Savienībā, tiek uz laiku iesaldēti, palīdz atvieglot Ukrainas iestāžu uzdevumu atgūt nelikumīgi piesavinātos publiskos līdzekļus un aktīvus gadījumā, ja prasītājs tiktu notiesāts, un papildina valstī noteiktos pasākumus, tādus kā apgabaltiesas uzdoto īpašumu arestu (skat. šī sprieduma 103. punktu) (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 111. punkts un tajā minētā judikatūra).

110 Gadījumā, ja Ukrainas tiesas pret prasītāju izvirzītās apsūdzības atzītu par pamatotām un uzdotu nelikumīgi piesavinātos līdzekļus atgūt, minētā atgūšana varētu tikt veikta tostarp, izmantojot līdzekļus, ko prasītājs varētu būt izvietojis Savienībā. Šajā ziņā nav lielas nozīmes zināt, vai šo

iespējamo līdzekļu avots ir darījums, uz kuru attiecas izmeklēšana, kas notiek pret prasītāju, ņemot vērā, ka svarīgi ir atvieglot Ukrainas valstij to līdzekļu atgūšanu, kurus nekad nedrīkstēja no tās piesavināties (skat. spriedumu, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 112. punkts un tajā minētā judikatūra).

111 Ņemot vērā iepriekš minēto, šie prasītāja argumenti ir jānoraida.

112 Otrkārt, prasītājs atgādina, ka Padomei ir uzsvēris, ka ĢP 2016. gada 25. jūlija vēstulē viņam pārmestie nodarījumi ir datējami ar 2006. un 2007. gadu un tos 2008. gadā jau ir izvērtējušas Ukrainas tiesas, kuras tajos nav atklājušas neko prettiesisku. Kā norāda prasītājs, lai gan ir taisnība, ka Padome reaģēja uz viņa argumentiem, uzdodot ĢP jautājumus saistībā ar tiem, taču pēdējās minētās sniegtās atbildes ne pavisam nebija apmierinošas, it īpaši attiecībā uz principa *ne bis in idem* ievērošanu, tādējādi Padome nevarēja uzskatīt, ka tās rīcībā ir pietiekami pierādījumi, lai attaisnotu viņa vārda atstāšanu attiecīgajā sarakstā. Turklāt prasītājs apgalvo, ka Padome nevar viņam pārmest to, ka viņš nav iesniedzis dokumentāciju savu argumentu pamatošanai, jo Padome ir tā, kurai ir jāpārliecinās, ka tās rīcībā ir pietiekami drošs faktiskais pamats.

113 Padome, ko atbalsta Komisija, atgādina, ka prasītājs, kad tas uzsvēra, ka viņam pārmestos nodarījumus jau ir izvērtējušas Ukrainas tiesas, neuzrādīja atbilstīgos tiesas nolēmumus. Šajā ziņā Padome uzskata, ka ir rīkojusies proaktīvi, jo ir lūgusi papildu informāciju ĢP, kura savās atbildēs uz Padomes uzdotajiem jautājumiem ir sniegusi nepieciešamos precizējumus un tostarp norādījusi, ka attiecīgie nodarījumi nav tikuši novērtēti no krimināltiesību viedokļa. Principa *ne bis in idem* piemērošana tādējādi ir izslēgta. Šajos apstākļos Padomes rīcībā esot bijis pietiekami drošs faktiskais pamats, lai attaisnotu ierobežojošo pasākumu attiecībā uz prasītāju atstāšanu spēkā.

114 Ir jāatgādina, ka saistībā ar argumentiem, ko prasītājs bija minējis lietā, kura ir pamatā 2018. gada 22. marta spriedumam *Stavytskyi*/Padome (T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166), Padome uzdeva ĢP noteiktus jautājumus, tostarp, lai pārbaudītu, kā apgalvoja prasītājs, vai viņam pārmestie nodarījumi ĢP 2015. gada 30. novembra vēstulē minētajā kriminālprocesā, kas ir tas pats, kurš minēts 2016. gada 25. jūlija vēstulē, bija datējami ar laikposmu no 2006. līdz 2007. gadam un tos jau bija izvērtējušas Ukrainas tiesas.

115 ĢP atbildes uz Padomes jautājumiem ir ietvertas Padomes 2016. gada 16. novembra darba dokumentā. Atbilstoši šim dokumentam, pirmkārt, prasītājam pārmestais ar darījums ar nekustamo īpašumu, kas ir saistīts ar publisko līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos, tika īstenots 2006. un 2007. gadā un konkretizējās maiņas līguma formā [*konfidenciāla informācija*]:

[*konfidenciāla informācija*].

[*konfidenciāla informācija*].

[*konfidenciāla informācija*].

116 Pēc tam, kad Padome prasītājam bija pārsūtījusi ĢP atbildes, viņš 2017. gada 13. janvāra vēstulē tostarp atbildēja, ka maiņas līgums [*konfidenciāla informācija*] ar vairākiem Ukrainas tiesu nolēmumiem 2008. un 2009. gadā [*konfidenciāla informācija*] un apgabaltiesas nolēmumu ir ticis atzīts par likumīgu un tās visas ir secinājušas, ka līgums nav bijis prettiesisks. Piedevām prasītājs vērsa uzmanību uz to, ka 2009. gadā ĢP bija pārbaudījusi tostarp viņa īstenoto darbību minētā līguma noslēgšanas gaitā leģitimitāti un atzina, ka tās nav bijušas prettiesiskas.

117 Starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka Padome pēc iepazīšanās ar prasītāja 2017. gada 13. janvāra vēstuļu saturu nelūdza ĢP papildu informāciju. Šajā ziņā Padome uzsver, ka tā varēja balstīties, kā tā apgalvo, uz detalizēto informāciju, ko tai jau bija sniegusi ĢP, jo prasītājs nebija savai vēstulei pievienojis tiesas nolēmumus, kurus tajā minēja.

118 Savukārt prasītājs uzskata, ka ĢP atbildes bija ļoti vispārīgas un maz informatīvas. Kā norāda prasītājs, ĢP, kaut gan tā ir apstiprinājusi, ka 2006. un 2007. gadā datētie nodarījumi, kuros ir ticis apsūdzēts prasītājs, vēlāk ir tikuši atzīti par likumīgiem, apgalvo, ka šobrīd notiekošā izmeklēšana sniedz pierādījumus viņa vainai, neprecizējot nevienu faktu saistībā ar šo izmeklēšanu. Turklāt, ĢP nenorādot iemeslus, kāpēc jaunā izmeklēšana ir saderīga ar principu *ne bis in idem*.

119 Šajā ziņā ir jāuzskata, ka, ņemot vērā faktus, ko bija uzsvēris prasītājs, Padomei atbilstoši šī sprieduma 94. un 95. punktā atgādinātajiem principiem bija no jauna jāvēršas pie ĢP.

120 Pretēji tam, ko apgalvo Padome, tās rīcībā esošie fakti neļāva izslēgt, ka kriminālprocess, uz kuru tā pamatojās, atstājot spēkā ierobežojošos pasākumus attiecībā uz prasītāju, bija pretrunā principam *ne bis in idem*.

121 Šajā kontekstā, pirmkārt, ir jānorāda, ka 2017. gada 13. janvāra vēstulē prasītājs atsaucās nevis tikai uz saimniecisko vai administratīvo tiesu nolēmumiem, bet arī uz apgabaltiesas nolēmumu, kura ir tā pati tiesa, kas ir minēta ĢP 2016. gada 25. jūlija vēstulē.

122 [*konfidenciāla informācija*].

123 Treškārt, ir jānorāda, ka princips *ne bis in idem* ir Savienības tiesību vispārējs princips, kas ir piemērojams neatkarīgi no jebkādiem tiesību aktiem (spriedums, 2001. gada 18. oktobris, X/ECB, T-333/99, EU:T:2001:251, 149. punkts).

124 Attiecībā uz dalībvalstu tiesām šis princips ir atzīts Hartas 50. pantā.

125 Piedevām ir jāatsaucas uz Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola 4. pantu "Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam", kurā ir noteikts:

"1. Nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt krimināprocesā tās pašas valsts jurisdikcijā par noziegumu, par kuru viņš jau ir ticis galīgi attaisnots vai notiesāts saskaņā ar šīs valsts likumu un soda izciešanas noteikumiem.

2. Iepriekšējā apakšpunkta nosacījumi neietekmē atkārtotu lietas ierosināšanu saskaņā ar attiecīgās valsts likumu un soda izciešanas noteikumiem, ja ir pierādījumi par jauniem vai no jauna atklātiem apstākļiem, vai ja iepriekšējā procesā ir pieļautas būtiskas kļūdas, kas varēja ietekmēt lietas iznākumu."

126 Šajā ziņā ir jānorāda, ka minētais protokols ir piemērojams Ukrainā.

127 Saskaņā ar judikatūru ir iespējams, ka iestādes, kurai attiecīgajā valsts tiesību sistēmā ir uzticēts piedalīties krimināls justīcijas īstenošanā, pieņemtais lēmums pārtraukt apsūdzētā krimināvajāšanu ar noteiktiem nosacījumiem izraisa publiskās apsūdzības procesa izbeigšanu. Šādā gadījumā ir jāuzskata, ka uz attiecīgās personas situāciju attiecas principa *ne bis in idem* piemērošanas joma – un tas tā ir neatkarīgi no fakta, ka šādā procesā nav iesaistījusies neviena tiesa, – un ka tā noslēgumā pieņemtais nolēmums neizpaužas sprieduma formā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2003. gada 11. februāris, *Gözütok* un *Brügge*, C-187/01 un C-385/01, EU:C:2003:87, 27.–31. punkts). Princips *ne bis in idem* turpretim nav piemērojams tādam lēmumam, ar kuru dalībvalsts iestāde, pabeidzot tai nodotās lietas izskatīšanu pēc būtības, ir izdevusi rīkojumu par uzsāktās krimināvajāšanas apturēšanu stadijā, kas ir pirms apsūdzības celšanas pret noziedzīga nodarījuma izdarīšanā aizdomās turēto personu, ja ar šo lēmumu par apturēšanu saskaņā ar šīs valsts tiesībām netiek galīgi izbeigts publiskās apsūdzības process, un tādējādi nav šķērslis jauna kriminālprocesa uzsākšanai par tiem pašiem nodarījumiem šajā valstī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *Turanský*, C-491/07, EU:C:2008:768, 45. punkts).

128 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka uz ĢP atbildēm balstītā informācija, kas bija Padomes rīcībā, kad tā pieņēma apstrīdētos tiesību aktus, tai neļāva konstatēt, vai pret prasītāju veiktais kriminālprocess, kurš bija pamats attiecībā uz viņu noteikto ierobežojošo pasākumu atstāšanai spēkā, bija pretrunā principam *ne bis in idem*, ņemot vērā, ka Padome nezināja, kāds bija prasītāja 2017. gada 13. janvāra vēstulē minēto apgabaltiesas nolēmuma un ĢP lēmumu saturs.

129 Lai gan Padomei nav jāpārbauda Ukrainā veiktu kriminālprocesu pamatotība (skat. šī sprieduma 91.–93. punktu), tāpat kā tai nav jānovērtē šo procesu atbilstība piemērojamajiem procesuālo tiesību noteikumiem saskaņā ar Ukrainas tiesībām (spriedums, 2018. gada 22. marts, *Stavytskyi*/Padome, T-242/16, nav publicēts, EU:T:2018:166, 134. punkts), tai tomēr ir pienākums pārliecināties, ka kriminālprocess, uz kuru tā pamatojas, atstājot spēkā attiecībā uz prasītāju noteiktos ierobežojošos pasākumus, nav pretrunā principam *ne bis in idem*, ja attiecīgā persona tai norāda faktus, kuri var šajā ziņā izraisīt šaubas.

130 Lai gan ir taisnība, ka 2017. gada 13. janvāra vēstulē prasītājs nav skaidri minējis principu *ne bis in idem* un nav arī uzrādījis Ukrainas iestāžu nolēmumus, kuri varētu pierādīt, ka process, kas pret viņu tiek veikts šobrīd, ir pretrunā šim principam, tomēr viņa sniegtā informācija bija pietiekama, lai izraisītu pienākumu Padomei lūgt ĢP papildu informāciju, ņemot vērā atbilžu saturu, kuras pēdējā minētā jau bija sniegusi Padomei un kurās tostarp bija minēts fakts, ka par kriminālprocesu veikšanu atbildīgās iestādes ir nolēmušas kriminālizmeklēšanu neveikt (skat. šī sprieduma 115. punktu).

131 Šajā kontekstā ir jāprecizē, ka jautājums ir nevis par to, vai, ņemot vērā faktus, ar kuriem tika iepazīstināta Padome, tai bija jāsvītro prasītāja vārds no attiecīgā saraksta, jo kriminālprocesā attiecībā uz viņu bija pārkāpts princips *ne bis in idem*, bet tikai par to, vai tai bija jāņem vērā šie fakti un jāveic papildu pārbaudes vai jālūdz Ukrainas iestādēm skaidrojumi. Līdz ar to pietiek, ka minētie fakti ir tādi, kas var radīt leģitīmas šaubas par izmeklēšanas norisi un ĢP nosūtītās informācijas pietiekamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 21. februāris, *Klyuyev*/Padome, T-731/15, EU:T:2018:90, 242. punkts).

132 Turklāt ir jānorāda, ka laikā, kad tika pieņemti apstrīdētie tiesību akti, attiecīgie ierobežojošie pasākumi attiecībā uz prasītāju bija spēkā jau vairākus gadus, turklāt iemesls tam joprojām bija tas pats ĢP veiktais kriminālprocess. Šajā kontekstā, pirmkārt, ĢP principā bija jābūt spējīgai sniegt Padomei jebkuru papildu informāciju, kas pēdējai minētajai varēja būt vajadzīga, un, otrkārt, Padomei bija vēl vairāk jāizjūt pienākums padziļināti izskatīt jautājumu par tāda pamatprincipa kā princips *ne bis in idem* pārkāpumu, ko, iespējams, ir pieļāvušas Ukrainas iestādes, kaitējot prasītājam.

133 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Padome ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kad tā, pieņemot apstrīdētos tiesību aktus, nelūdza Ukrainas iestādēm papildu informāciju; ar to pietiek, lai šos aktus atceltu, ciktāl tie attiecas uz prasītāju, un citi viņa minētie argumenti nav jāizvērtē.

134 Attiecībā uz Padomes pakārtoti iesniegto lūgumu (skat. šī sprieduma 36. punkta otro ievilkumu), kas būtībā ir vērsts uz to, lai tiktu saglabāta spēkā Lēmuma 2017/381 iedarbība līdz termiņa, kas ir paredzēts apelācijas sūdzības iesniegšanai, beigām un gadījumā, ja tiktu iesniegta apelācijas sūdzība – līdz nolēmuma pieņemšanai par to, pietiek norādīt, ka Lēmums 2017/381 radīja sekas tikai līdz 2018. gada 6. martam. Līdz ar to minētā lēmuma atcelšana ar šo spriedumu neietekmē laikposmu pēc šī datuma, un tādējādi par šī lēmuma iedarbības saglabāšanu spēkā nav jālemj (skat. spriedumu, 2018. gada 6. jūnijs, *Arbuzov*/Padome, T-258/17, EU:T:2018:331, 107. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par tiesāšanās izdevumiem

135 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Padomei spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt prasītāja tiesāšanās izdevumus saskaņā ar pēdējā minētā prasījumiem.

136 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. No tā izriet, ka Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

1) Atcelt Padomes Lēmumu (KĀDP) 2017/381 (2017. gada 3. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/119/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā, un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2017/374 (2017. gada 3. marts), ar ko īsteno Regulu (ES) Nr. 208/2014 par ierobežojošiem pasākumiem, kas vērsti pret konkrētām personām, vienībām un struktūrām saistībā ar situāciju Ukrainā, ciktāl *Edward Stavytskyi* vārds ir atstāts to personu, vienību un struktūru sarakstā, kurām tiek piemēroti šie ierobežojošie pasākumi.

2) Eiropas Savienības Padome sedz savus, kā arī atlīdzina *E. Stavytskyi* tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Berardis Spielmann Csehi

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 30. janvārī.

Paraksti